



Zapis srečanja izvajalcev in koordinatorjev TVU

V prostorih Andragoškega centra (ACS) v Ljubljani, Šmartinska 134a se je na sestanku izvajalcev in koordinatorjev TVU, 6. maja 2004, zbralo blizu 40 udeležencev, med njimi je bil tudi predstavnik Ministrstva za šolstvo, znanost in šport (MŠZŠ), mag. Jože Miklavc.

Namen sestanka je bil trojen:

1. pogled nazaj, na izkušnje in spoznanja TVU 2003,
2. pogled naprej, na pripravo in izpeljavo TVU 2004, ter
3. obravnava nekaterih aktualnih tem.

Izvajalci in koordinatorji so bili povabljeni, da se po poročanju predstavnikov ACS, nacionalnega koordinatorja TVU, dejavno vključujejo v razpravo.

V uvodu je Zvonka Pangerc Pahernik, nacionalna koordinatorica TVU, omenila, da je nedavno srečanje evropskih koordinatorjev festivalov učenja na Finskem v okviru projekta Grundtvig 4: IntALWinE ponovno potrdilo spoznanje, da se naš TVU v primerjavi z drugimi festivali odlikuje po tem, da:

- smo uspeli vzpostaviti razmeroma čvrsto partnerstvo, ki vključuje ustanove na različnih ravneh – nacionalni koordinator dejavno sodeluje s ca 500-člansko mrežo izvajalcev in koordinatorjev TVU, podpira nas mreža medijev, mreža donatorjev in sponzorjev, financirata nas dve ministrstvi, usmerja nas Nacionalni odbor za TVU (NO za TVU) s predstavniki iz različnih ustanov, pokroviteljstvo nad TVU prevzema Vlada Slovenije. Na to povezanost in čvrsto strukturo smo lahko upravičeno ponosni, po drugi strani pa tudi na tem področju ostaja še marsikaj, kar bi lahko izboljšali;
- s TVU smo osredotočeni na vseživljenjsko učenje (večina drugih evropskih festivalov se omejuje na izobraževanje odraslih); s strani EU obstaja obveza držav članic, da oblikujejo strategijo vseživljenjskega učenja; v prvem poročilu o uresničevanju Resolucije o vseživljenjskem učenju, ki jo je sprejel Evropski svet (2002)¹, je prav TVU večkrat omenjen kot instrument, ki v naši državi to strategijo že uresničuje;
- imamo nabor dobitnikov priznanj z izjemnimi učnimi uspehi v izobraževanju odraslih (v obdobju 1997-2003 je ACS podelil 90 priznanj); to so življenjske zgodbe ljudi, ki so lahko vsem nam za zgled; s tem se širi glas 'učečih se';
- imamo zanimivo mešanico centraliziranega in decentraliziranega pristopa k pripravi in izpeljavi TVU: nacionalna koordinacija ACS (in NO za TVU) zagotavlja usklajenost in transparentnost festivala, mreža koordinatorjev pa zagotavlja prilagojenost krajevnim prednostim in potrebam;
- imamo dolgoleten sistem vrednotenja TVU, ki omogoča spremljanje gibanja ključnih količinskih in kakovostnih kazalnikov; vidike izvajalcev in koordinatorjev, preko njih pa tudi obiskovalcev, smo v letu 2003 nadgradili z neposrednim anketiranjem obiskovalcev nekaterih prireditev ter z dodatnimi vidiki anketiranja izvajalcev, kar je rezultat prizadevanj v mednarodnem projektu TVU-Grundtvig.

¹ (glej http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/III_en.html#national_reports)

Imamo torej marsikaj pokazati, po drugi plati pa je res, da nekateri kazalniki dajejo slutiti, da v projektu prihaja do nekakšne stagnacije, ki je nedvomno posledica motenj v (so)financiranju TVU – leta 2002 je bila zaradi tega omejena nacionalna koordinacija in so izvajalci in koordinatorji pogrešali nacionalno usmerjanje; v letu 2003 je nemalo težav povzročilo zamik razpisa MŠZŠ o sofinanciranju koordinacije in izpeljave prireditev TVU, kar je povzročilo zmanjšanje števila sodelujočih. Zaznati je torej nekakšno utrujenost prijateljev TVU, ki bi jo želeli s skupnimi močmi preseči in se okrepiti za TVU 2005, ko bomo praznovali deseto obletnico projekta.

V letu 2003 zaradi pomanjkanja denarja ni izšla tretja številka TVU-Novičk, ki je tradicionalno namenjena objavi poročila in analize TVU, zato je krajša verzija poročila izšla v dvojni številki TVU-Novičk marca letos, v njej pa je bil predstavljen tudi načrt TVU 2004.

AD 1: Poročilo o TVU 2003

Uvodnim besedam je sledil kratek pregled rezultatov analize TVU 2003 – najprej po količinskih in kakovostnih kazalnikih, ki smo jih vajeni že vsa leta. Daljše poročilo o TVU je objavljeno na spletni strani <http://tvu.acs.si/predstavitev>. Slavica Borka Kucler je ob tem izpostavila pomen in delovanje petih tematskih koordinatorjev: Turistične zveze Slovenije, Nacionalnega odbora za obeležitev Evropskega leta invalidov – ELI 2003, Republiškega zavoda za zaposlovanje, Študentske arene in Zveze tabornikov Slovenije. S pomočjo teh koordinatorjev je glas TVU segel do študentov in šolske mladine ter do brezposelnih in pa oseb s posebnimi potrebami, predvsem invalidov.

Drugi del analize TVU 2003 je predstavila Olga Drofenik, vodja projekta TVU-Grundtvig. Osredotočila se je na vidik udeležencev, ki smo ga preučili na vzorcu 1981 oseb (od ca 80.000 obiskovalcev TVU)²; rezultati sicer niso reprezentativni za celoten TVU, dokazujejo pa, da bi lahko s sistematično izpeljavo te (še nekoliko izpopolnjene raziskave) pridobili pomembne, strukturirane informacije, ki bi bistveno obogatile vrednotenje TVU in njegovih učinkov ter usmerjale načrtovanje naslednjega festivala pa tudi izobraževanja odraslih na splošno. Za pokušino so bili prikazani: struktura obiskovalcev TVU 2003 po letih šolanja, po starostnih skupinah, vpliv TVU na nameravano udeležbo v izobraževanju in vir informacije o TVU.

Udeleženci sestanka so se strinjali s predlogom, da se v imenu izvajalcev in koordinatorjev TVU naslovi pobudo na NO za TVU, da naj MŠZŠ v letu 2004 zagotovi dodatna sredstva, s katerimi bi bili omogočeni: dopolnitev instrumentarija, izpeljava dopolnjene raziskave po načrtu, ki bi zagotavljal ustrezno zastopanost anketirancev in reprezentativnost rezultatov, ter dograditev računalniške aplikacije, tako da bi bila omogočena analiza podatkov na ravni posamezne ustanove. Poročilo je v prilogi oziroma je pripeto.

Sledila je obsežna diskusija, v kateri so bile dane te pobude in odgovori nanje:

- Bojan Žnidaršič (Vitra Cerknica, območni koordinator TVU):
 - evalvacija udeležencev je zelo pomembna, vendar ne kaže obiskovalcev obremenjevati z dolgimi vprašalniki – trenutno je vprašalnik skrčen na 7 vprašanj, kar pomeni eno stran A4 formata;
 - dana je bila pobuda, da bi bilo 2005 Evropsko leto okolja – za leto 2005 je že predvideno Evropsko leto dejavnega državljanstva; vsekakor pa je okoljevarstvo (morda celo v povezavi z dejavnim državljanstvom) lahko ena od osrednjih tem TVU – v tem primeru bi lahko Ministrstvo za okolje in prostor spodbudili, da postane tematski koordinator TVU 2005;

² V testno anketiranje se je vključilo nekaj nad 100 izvajalcev TVU 2003 (vseh izvajalcev je bilo blizu 500).

- vloga medijev v TVU je silno pomembna - dan je bil predlog, da se pravilnik o podeljevanju priznanj dopolni s posebno alinejo ali kategorijo priznanj, ki bi bila namenjena učečim se organizacijam na področju medijev (radijske, TV in druge novinarske ustanove), ki se odlikujejo po gojenju kulture vseživljenjskega učenja;
 - z našo vključenostjo v EU in poudarkom na regijskem sodelovanju postaja obmejno sodelovanje v TVU še pomembnejše – treba je nasloviti pobudo na Ministrstvo za zunanje zadeve oziroma na Urad za Slovence, da nam pri tem pomagajo;
 - smiselno bi bilo pridobiti znane osebnosti, da bi delovali kot 'ambasadorji TVU'.
- Julija Lapuh Bele (B2, Ljubljana; izvajalec TVU):
- glavna stroškovna izpeljava TVU se nanaša na promocijo – pri tem pogrešajo večjo vlogo nacionalnega koordinatorja, ki naj bi promoviral ne le TVU kot celoto, temveč tudi posamezne prireditve.

Ugotovljeno je bilo, da ima območje Ljubljane nekaj dobrih izvajalcev TVU, nima pa koordinatorja, zato ne more nihče pridobiti sredstev za natis skupnega koledarja prireditev. Bi bilo pa to nujno, tako kot za to dobro skrbijo drugi območni koordinatorji (RIC, ki seže z informacijo v vsako gospodinjstvo, Vitra, ki obvešča 'deželo suhe robe' ali AZ-LU Maribor).

- Meta Gašperšič (RIC, Novo mesto, območni koordinator TVU): promocijo prireditev na svojem območju razumejo kot svojo nalogo oz. nalogo koordinatorja, medtem ko naj ACS v še večji meri poskrbi za promocijo projekta na nacionalni ravni. RIC za promocijo svojih prireditev uporablja različne pristope, ki jih vodijo do posameznikov/gospodinjstev in pri tem zelo zavzeto in velikokrat prostovoljsko sodeluje vsa njihova ekipa – o tem bodo napisali kratek članek za TVU-Novičke;
- Štefan Huzjan (ZKD Lendava, območni koordinator TVU):
- kot koordinatorji so pri izpeljavi lanskega TVU doživeli marsikaj lepega pa tudi manj prijetnega v stikih s sodelujočimi izvajalci (večinoma so to ustanove, ki imajo prazne blagajne) – predvsem je bil pereč denar, zato upajo, da se lanska negotovost ne bo več ponovila;
 - se strinja s potrebo po anketiranju, vendar bi si želeli denarja, da bi lahko tudi na drugačne načine dokumentirali/fotografirali dogajanje na prizoriščih TVU; bi potrebovali pomoč pri usposabljanju ljudi, ki bi učinke TVU merili na terenu;
 - pomembno je, da se ljudje vidijo v poročilih, da čutijo, da so njihovi pogledi upoštevani; lani je imel težave pri predvajanju naše kasete o dobitnikih priznanj na lokalni TV;
 - TVU doživlja kot odlično priložnost za ozaveščanje ljudi o tem, kje so in kam se gibljejo;
 - animiranje madžarskih partnerjev bi povzročilo dodatne stroške za koordinatorja.
- Tadej Pugelj (Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana, tematski koordinator TVU):
- taborništvo sega v vsako slovensko vas in je na neprestani preži za možnostmi uresničevanja svojih načel – med njimi tudi načela vseživljenjskega učenja; pomemben cilj TVU, s katerim se zlahka poistovetijo, je 'prebujanje radovednosti';
 - predvsem si želijo partnerstva z drugimi ustanovami - začenjajo ga v TVU in velikokrat nadaljujejo tudi po njem;
 - že v letu 2004 se pripravljali na to, da bo tema leta 2005 – dejavno državljanstvo – polno zaživela;
 - v letu 2004 bodo s pridom uporabili osrednjo temo - Evropsko leto izobraževanja s športom; v njihovim prireditvah se povezujejo vse generacije, velikokrat se starejši učijo od mladih;
 - še vedno ostaja potreba po še privlačnejših in odmevnejših načinih oglaševanja TVU in po raztegljivosti TVU (oziroma tovrstnega (so)delovanja) čez vse leto.

- Erika Veršec (Univerza za tretje življenjsko obdobje, Velenje, izvajalec TVU):
 - je zadovoljna s sodelovanjem z ACS; stroške promocije pokrivajo s pomočjo donatorjev;
 - se zavzema za dolgoročno institucionalno podprtost izobraževanja starejših, saj se morajo neprestano javljati na razpise; imajo več potencialnih slušateljev kot pa so jih glede na (so)financiranje sposobni vključiti – kljub veliki podpori lokalnih oblasti;
 - ponuja sodelovanje (razstavo izdelkov njihovih slušateljic) ob slovesnem odprtju TVU 2004;
- Marta Rep (CEZAM, Javni zavod Center za mlade, Ruše; izvajalec TVU):
 - so se sestanka udeležili tudi zato, ker njihov koordinator ni bil izbran na razpisu in ni dobil povrnjenih stroškov za dejavnosti koordiniranja TVU 2003; zdaj so primorani delovati samostojno in za to so zainteresirani, saj je sodelovanje v TVU zanje zanimivo in koristno;
 - se zavzemajo za to, da bi vseživljenjsko učenje prodrlo v vsako slovensko vas in menijo, da bi prizadevanja za to morala imeti prednost pri sofinanciranju – dana bo pobuda MŠZŠ, da se med kriterije za izbor po razpisu za sofinanciranje umesti več kakovostnih vidikov;
 - se zavzemajo za to, da bi bil TVU sofinanciran medresorsko – tudi druga ministrstva bi se morala dejavnije vključevati in denarno podpirati TVU.

AD 2: Načrt TVU 2004

Preliminarni načrt TVU 2004 je bil objavljen v TVU-Novičkah 1/2004, udeleženci sestanka pa so prejeli povzetek (objavljen na spletni strani <http://tvu.acs.si/nacrt/>), v katerem so nanizani mejniki projekta, in sicer kronološko ter po področjih dela. Načrta NO za TVU še ni obravnaval – njegova prva seja (15. aprila) ni bila sklepčna, ponovljena bo 11. maja 2004.

Nacionalna koordinatorica je še enkrat izpostavila osrednjo temo – Evropsko leto izobraževanja s športom, podrobneje pa je predstavila tudi sodelovanje v mednarodnem projektu IntALWinE. Projekt koordinira Unescov inštitut za izobraževanje iz Hamburga, v okviru Grundtvig 4 programa je bil odobren za obdobje od decembra 2003 do novembra 2006. Slovenija sodeluje v tretji delovni skupini z namenom, da spoznamo in prenesemo koncept 'forum udeležencev' v slovenski prostor. Na Andragoškem centru Slovenije smo v ta namen pregledali bazo dobitnikov priznanj, in sicer 1. kategorije (Priznanja posameznikom/posameznikom za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja); do letos smo jih podelili 23. V naslednjih tednih bomo preverili, kateri izmed njih izpolnjujejo našete kriterije (predvsem znanje angleščine), nato pa Komisiji za izbor dobitnikov priznanj ACS predlagali seznam kandidatov. Komisija naj bi izbrala predstavnico/predstavnika, ki bo zastopal/a Slovenijo na Mednarodnem forumu udeležencev; ta bo od 4. do 6. oktobra 2004 v Veliki Britaniji. Predvidevamo, da se bo ta posameznik/ca vključil/a v TVU 2004, in sicer tako, da bo posredoval/a svoje vtise in izkušnje z Mednarodnega foruma:

- s prispevkom na tiskovni konferenci ob odprtju TVU 2004 (14. oktobra),
- s prispevkom na slovesnem odprtju TVU 2004 (15. oktobra),
- v okviru medijske promocije TVU 2004 na državni in krajevni ravni (intervjuji, omizja ipd.),
- z udeležbo na različnih TVU dogodkih po Sloveniji (v sodelovanju s koordinatorji TVU: odprtja ali zaključne prireditve TVU, omizja ipd.),
- s prispevkom na naslednji seji NO za TVU,
- s prispevkom na sestanku s koordinatorji in izvajalci TVU 2004 (jeseni 2004 ter v začetku leta 2005)

in še kje, zato je bilo izvajalcem in koordinatorjem ponujeno sodelovanje. Projekt je bil predstavljen v januarski izdaji Novičk, o nadaljnjih dogajanjih pa bomo vse zainteresirane sproti obveščali.

Urednica TVU-Novičk, Nevenka Kocijančič, je predstavila načrt izdajanja glasila:

- v 2. številki, ki bo izšla v prvih dneh junija, bodo objavljeni zapisi o nedavnem srečanju evropskih koordinatorjev festivalov učenja na Finskem v okviru projekta Grundtvig 4, o prvem srečanju izvajalcev in koordinatorjev in o prvi seji NO za TVU, razpis za prijavo dejavnosti v TVU 2004, povabilo na 8. andragoški kolokvij ter konkretnjši napotki in informacije o TVU 2004;
- v 3. številki, ki bo izšla v septembru, bodo predstavljene življenjske zgodbe dobitnikov priznanj ACS 2004;
- v 4. številki, ki bo sovpadala s prvo izdajo TVU-Novičk v letu 2005, bo objavljeno poročilo in analiza dogajanj v TVU 2004.

Izvajalce in koordinatorje je spodbudila, da vnaprej javijo večje potrebe po glasilu (sicer vsaka ustanova prejme po en izvod), predvsem to velja za številko, v kateri so objavljene življenjske zgodbe dobitnikov priznanj.

Kar zadeva prireditve ACS v TVU 2004, je Nevenka Kocijančič opozorila na to, da bo slovesno odprtje organizirano v petek, 15. oktobra, pred uradnim terminom TVU. Odprtje bo še dve leti organiziral ACS, saj kriteriji za prenos na drugega organizatorja, predvidoma koordinatorja TVU, predvsem po finančni plati še niso dorečeni. Priprave na prenos osrednje prireditve v druga okolja (oblikovanje kriterijev in izpeljava postopkov) bodo zaživele že v letošnjem letu.

Slavica Borka Kucler je opozorila na to, da teče postopek izbora dobitnikov priznanj ACS za leto 2004 – prejeli smo 22 predlogov, zaznati pa je nekakšno stagnacijo sodelovanja izvajalcev in koordinatorjev TVU na tem področju. Priporočala se je za sodelovanje pri animaciji lokalnih TV-postaj za predvajanje video-portretov dobitnikov priznanj v oktobru 2004, hkrati pa skušala vzbuditi zanimanje udeležencev za sodelovanje v predlagateljskem postopku prihodnje leto, saj so življenjski oz. delovni, ustvarjalni zgledi dobitnikov priznanj najboljša promocija kulture vseživljenjskega učenja.

Neda Đorđević je podala nekaj osnovnih informacij o 8. andragoškem kolokviju (glej pripeto datoteko) in opozorila na podaljšanje roka za oddajo povzetkov: 15. junij. Udeležence srečanja je tudi informirala o izdaji publikacije s prispevki s 7. andragoškega kolokvija (nekaj sredstev je bilo pridobljenih preko javnega razpisa Ministrstva za šolstvo, znanost in šport). Publikacija bo natisnjena v angleškem jeziku in bo na voljo predvidoma jeseni 2004.

AD 3: Aktualne teme

Pod to točko smo prosili g. Miklavca, predstavnika MŠZŠ, da nas seznani z informacijami o letošnjem razpisu o sofinanciranju izobraževanja odraslih. G. Miklavc je priznal, da mu raste ponos, ko sliši, kakšne prednosti je dosegla Slovenija s svojim festivalom učenja; zahvalil se je vsem sodelujočim in nas povabil, da v TVU sodelujemo tudi v prihodnje. Pojasnil je zamik razpisa za šolsko leto 2003/2004: MŠZŠ je želelo razpis izpeljati skupaj z razpisoma za Evropske strukturne sklade in Phare, vendar mu to ni uspelo, zato je bil razpis objavljen šele v novembru 2003, trenutno pa poteka realizacija pogodb.

G. Miklavc nam je zagotovil, da bodo tudi v letu 2004 sofinancirali koordinacijo in izpeljavo prireditev TVU, vendar je apeliral na nas, da še naprej iščemo dodatne vire. Po trenutno znanih podatkih razpis ne bo objavljen pred jesenjo, saj je treba najprej izpeljati oba prej omenjena mednarodna razpisa. Poudaril je, da tehnično to ničesar ne spremeni, saj bodo sredstva v vsakem primeru dodeljena v začetku naslednjega leta. Na našo pripombo, da ni tako, saj zamik objave razpisa v čas po izpeljavi TVU ali tik pred njo pomeni predvsem negotovost, zaradi katere koordinatorji in izvajalci TVU zmanjšujejo svoja prizadevanja, je

odgovoril, da je negotovost mogoče zmanjšati, če je prijava na razpis kakovostno pripravljena. Ugovarjali smo, da je ta argument sprejemljiv za postavko Koordiniranje TVU, kjer je prijaviteljev približno toliko kot dobitnikov sredstev, drugače pa je pri postavki Prireditve, kjer je prijaviteljev bistveno več. Ugotovljeno je bilo tudi, da so najbolj prikrajšani izvajalci, ki se ukvarjajo z izobraževanjem starejših, torej univerze za tretje življenjsko obdobje, ki nimajo zagotovljenega stalnega vira financiranja, so pa že tako slabo zastopane po udeležbi v programih VU, tudi TVU, in bi njihovo delo zato veljalo še posebej podpreti.

Bila je izražena pobuda, da naj g. Miklavc zastopa naše mnenje in predlaga MŠZŠ, da razpis izpelje čim prej, saj je načrtovanje TVU (pa tudi drugih projektov, ki se sofinancirajo iz tega razpisa) oteženo ali celo onemogočeno. Organizacije, ki v upanju na kasnejši dotok sredstev vlagajo lasten denar, na ta način celo kreditirajo državo. Predlagali smo, da MŠZŠ zaupa izpeljavo razpisa ali vsaj njen rutinski del, ki teče po utečenem postopku, zunanjemu izvajalcu (podelitev koncesije).

G. Miklavc je odgovoril tudi na pobudo ge. Veršec o stalnem financiranju izobraževanja starejših – ker univerze za tretje življenjsko obdobje niso javne organizacije, jih po zakonu lahko financirajo le z razpisi. Meni, da se bo ta način v prihodnje le še bolj uveljavil pa tudi sicer predvideva, da bodo po naši vključitvi v EU postopki (so)financiranja še bolj administrativni kot do zdaj.

Razno:

G. Robert Marinšek iz Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja je letos svojo prisotnost na sestanku opravičil. Njegovo lansko sodelovanje na sestanku izvajalcev in koordinatorjev je obrodilo kar nekaj sadov - na nekaj lokacijah TVU na krajevni ravni je predstavil možnosti in načine pridobivanja evropskih sredstev. Tudi letos je pripravljen sodelovati in prosi, da se z njim povežete: robert.marinsek@cmepius.si ali (01) 5864 251.

Sestanek je trajal do 12.30; na njem je bilo razdeljeno gradivo:

- TVU 2003 - PowerPoint izročki
- Načrt TVU 2004 – povzetek
- 8. andragoški kolokvij: Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v izobraževanju odraslih (informacija)
- Prvi rezultati evalvacije učinkov TVU v mednarodnem projektu
- predstavitevno-dokumentacijski CD o TVU 2003
- TVU-Novičke 3/2003 oz. 1/2004
- zloženka TVU
- priloga Naše žene september 2003 (predstavitev dobitnikov priznanj ACS)

Zapisala:

Zvonka Pangerc Pahernik

v sodelovanju s Slavico Borko Kucler, Nevenko Kocijančič in Nedo Đorđević

Ljubljana, 11. maj 2004